

Het nieuwe ruwvoeropname-controlesysteem op de Waiboerhoeve

C.J. Jagtenberg (onderzoeker sectie bedrijfsbeheer)

Proefboerderij de Waiboerhoeve in Lelystad is het proefbedrijf van het PR. Door het PR wordt hier evenals op de ROC's (Regionaal Onderzoek Centrum) veel veehouderij-onderzoek gedaan. Het PR is met het onderzoek sterk op de praktijk gericht. Er is een sterke verweving van het onderzoek met de praktische problemen van de veehouder. Momenteel richt veel onderzoek zich op het terugdringen van de mineralenoverschotten. Maar ook hoe bedrijfseconomisch onder veranderende productie-omstandigheden een optimaal financieel resultaat is te behalen.

Op melkvee 4 van de Waiboerhoeve wordt in het bijzonder gekeken naar de effecten die optreden bij een hoogproductieve veestapel. Deze afdeling is enige jaren geleden speciaal opgezet om effecten te meten die zich voordoen op bedrijven met een hoge productie. Belangrijk argument hierbij was dat de melkproductie nog steeds de meest rendabele tak van de grondgebonden veehouderij is. Bij een stijgende productie per dier en daarmee een daling van het aantal dieren per ha kan

dit inhouden dat er meer ruwvoer per dier beschikbaar komt voor een kleiner aantal koeien. Dit betekent voor veel bedrijven een andere kijk op het voeren. Bedrijven zullen zich nog meer richten op het terugdringen van de voeraankopen ten gunste van het eigen (ruw)voergebruik. Dit lijkt strijdig met de ervaring dat bij hoogproductieve dieren het percentage ruwvoer in het rantsoen daalt ten opzichte van het krachtvoer. Voldoende reden om veel aandacht te besteden

(foto G. Appelo)

Elk onsje wordt nu afgewogen.

aan een dier met een hoge melkproduktie en dito eigen (ruw)voeropname. Als antwoord hierop zal het praktijkonderzoek de komende jaren veel onderzoek doen rond de hoogproductieve koe.

Uitvoering

De uitvoering van voeropnameproeven met individuele dieren vraagt een aanzienlijke hoeveelheid arbeid. De verschillende voersoorten van zowel de gift als de resten moeten worden gewogen. Het ROC Aver Heino beschikte tot heden over het best ontwikkelde voeropnamesysteem. Op dit bedrijf is er voor elke vreetplaats een weegunit geplaatst waarmee het mogelijk is de voeropname per voersoort en per dier te registreren. Hierbij heeft elk dier nog een vaste vreetplaats. In ligboxenstallen hebben de dieren echter de vrijheid om op een vreetplaats te gaan staan, waar zij zelf de voorkeur aan geven. Aannemelijk is dat een dier bij een vrije keuze ook meer zal vreten. Het ligt dan ook voor de hand om onderzoek te doen in een omgeving/milieu zoals dat in de praktijk voorkomt. Het aantal individuele ruwvoeropname-registratiesystemen dat vrije plaatskeuze combineert met een vrije toegang is beperkt. Toch heeft deze vorm duidelijk de voorkeur.

Melkvee 4

Tot voor kort was op melkvee 4 van de Waiboerhoeve nog geen voeropnamesysteem be-

schikbaar. Door de combinatie van goede melkproduktie, vakbekwame medewerkers en een goed registratiesysteem in de vorm van het eigen BMS is deze afdeling geknipt voor de uitvoering van individueel voeropname-onderzoek. De ontbrekende schakel vormde nog een diervriendelijk systeem dat met een beperkte inzet van arbeid veel inzicht geeft over de voeropname en het gedrag van de dieren. Om dit te bereiken is er in 1991 een aantal mogelijkheden bekeken. Vanaf najaar 1992 is op Melkvee 4 een ruwvoeropname-controlesysteem in bedrijf, bestaande uit 40 voerstations. Het systeem werkt zelfstandig en één keer per dag worden de geregistreerde gegevens doorgestuurd naar de centrale bedrijfs-PC. De op deze PC aanwezige BMS-databank is tevens gekoppeld aan de Hokofarm herkenning in de melkstal en de krachtvoerdoseerboxen. Hierdoor worden productie, ruwvoer- en krachtvoeropname geïntegreerd opgeslagen met de andere diergegevens. De gegevens zijn zo eenvoudig te combineren voor onderzoek en bedrijfsvoering.

Op Melkvee 4 van de Waiboerhoeve is door de plaatsing van het RIC een hoogwaardig registratiesysteem beschikbaar dat de koe de gewenste vrijheid geeft. Het PR kan hiermee op (korte) termijn een goede bijdrage leveren op het gebied van (ruw)voervoeding en begeleiding van hoog productieve veebedrijven.